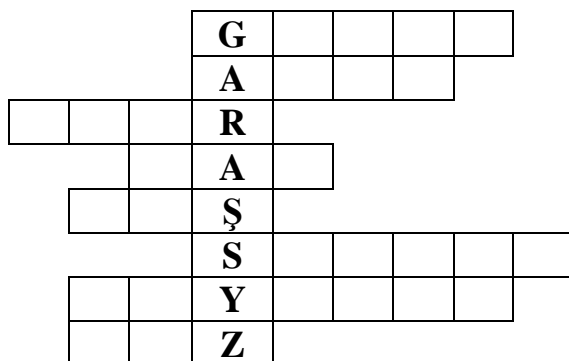

Synpdan daşary işleri geçirmek üçin materiallar

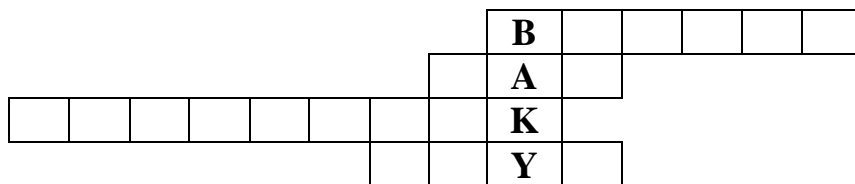
KROSSWORDLAR

1.“Garaşsyz”

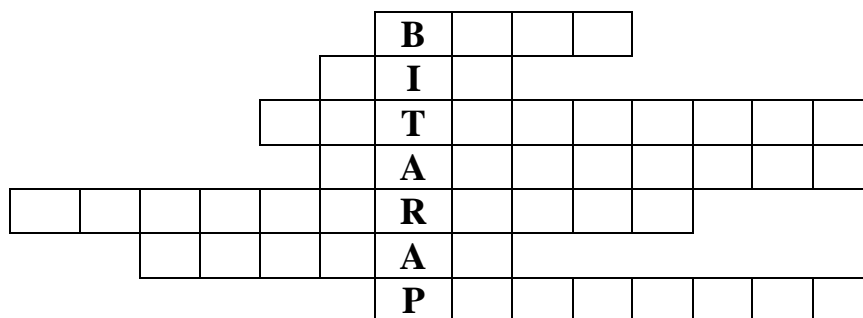
1. Halk arasynda ulanylýan uzynlyk ölçegi.
2. Birbelgili san.
3. Uzynlyk ölçeg birligi.
4. Bölmekde sanyň ady.
5. Birbelgili san.
6. Wagt ölçeg birligi.
7. Matematiki amal.
8. İn kiçi üçbelgili san.

2.“Baky”

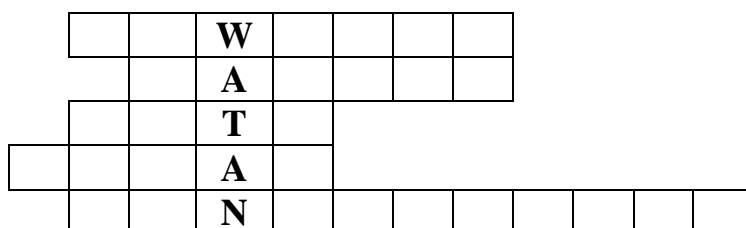
1. Matematiki amal.
2. Matematiki belgi.
3. Geometrik figura.
4. Ýüz ýylyň başgaça ady.

3. “Bitarap”

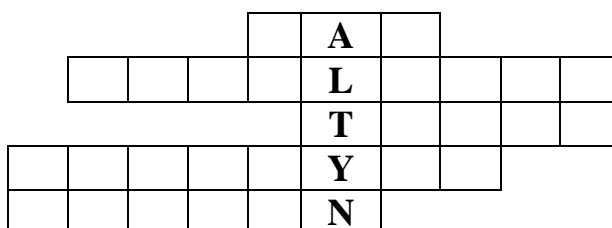
1. Geometrik figura.
2. Birbelgili san.
3. Orta mekdepde bir dersniň ady.
4. Uzynlyk ölçeg birligi.
5. Geometrik figura.
6. Meýdan ölçeg birligi.
7. Köpburçlugyň taraplarynyň jemi.

4. “Watan”

1. Geometrik figura.
2. Halk arasynda gadymdan ulanylyp gelyän agyrlyk ölçeg birligi.
3. Uzynlyk ölçeg birligi.
4. Halk arasynda ulanylyan uzynlyk ölçeg birligi.
5. Geometrik figura.

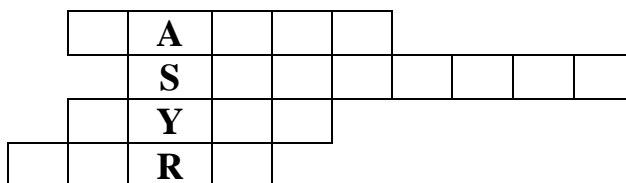
5. “Altyn”

1. Bölmekde alnan san.
2. Matematiki amal.
3. Agyrlyk ölçeg birligi.

4. Goşmakda sanyň ady.
5. Ikibelgili san.

6. “Asyr”

1. Pul birligi.
2. Agyrlyk ölçeg birligi.
3. Ikibelgili san.
4. Halk arasynda ulanylýan uzynlyk ölçegi.

KROSSWORDLARYŇ JOGAPLARY

1. “Garaşsyz”

1. Garyş. 2. Alty. 3. Metr. 4. Paý. 5. Bäş. 6. Sekunt. 7. Aýyrmak. 8. Jezwer.

2. “Baky”

1. Bölmek. 2. Ýaý. 3. Üçburçluk. 4. Asyr.

3. “Bitarap”

1. Burç. 2. Bir. 3. Matematika. 4. Santimetr. 5. Dörtburçluk. 6. Gektar. 7. Perimetr.

4. “Watan”

1. Töwerek. 2. Batman. 3. Metr. 4. Gulaç. 5. Gönüburçluk.

5. “Altyn”

1. Paý. 2. Köpeltmek. 3. Tonna. 4. Goşulyjy. 5. Segsen.

6. “Asyr”

1. Manat. 2. Sentner. 3. Kyrk. 4. Sere.

Gyzykly meseleler

1. Iki sanyň jemi nola deň bolup bilermi ? (Biler, olaryň her biri nola deň bolsa). Iki sanyň tapawudy nola deň bolup bilermi?. (Biler, eger kemeliji kemeldijä deň bolsa.)
2. Güjük yzky iki aýagynyň üstünde duranda agramy 3 kg bolýar. Ol dört aýagynyň üstünde duranda agramy näçe kilogram bolar?

3. Oba bir sany ýük maşyny ugrady we üç sany troktora duşdy, olaryň iki sanysynyň hersiniň yzynda bir kombayn bardy. Oba näçe maşyn barýar?
4. Iki ene, iki gyz we gyz agtykly bir mama 15 almany her birine 5 alma ýeter ýaly edip özaralarynda bölüpdirler. Munuň nähili bolmagy mümkin?
5. Enäniň 5 gyzy bar, her gyzyň bir dogany bar. Enäniň hemme çagasy näçe? (Alty).
6. 3 adam otla 3 sagat garaşdy. Adamlary her biri otla näçe wagt garaşdy?
7. Bir otlynyň 10 wagony 100 km geçdi. Her wagon näçe kilometr geçipdir?
8. Iki oglan 10 kömelek tapdy. Üç oglan näçe kömelek tapar?
9. Düýeler çöllükden barýarlar: biri öňden we ikisi yzdan, ikisi öňden we biri yzdan, biri ikisiniň arasyndan we üçüsi hatardan barýar. Ýöräp barýan düýeler näçe? (Üç düýe.)
10. Haýsy san 37 sandan 7 san uly?(44).
11. Nähili iki sany ikibelgili sany, olar üýtgemez ýaly “başaşak” goýmak bolar? (69 we 88).
12. 20-niň ýarynyň ýarysy köpmi ýa-da 80-niň çäryeginiň çäryegi köpmi? (Deňdir.)
13. 24 kg çüý bar, eger terezi tapylyp çeküw daşlary tapylmasa 12 kg, 6 kg, 9 kg çüýi nehili edip çekmeli?
14. Görnüşleri boýunça den üç sany çüý bar, olaryň biri beýlekileriň her birinden sähelçe ýeňil. Bir sapar çekmek bilen has ýeňil çüýi nähili tapmaly?
15. Ujy çykaryladyk altygranly galamyň näçe grany bar?
16. Iki elde 10 barmak bar. 20 sany elde näçe barmak bolar?
17. Kagyz zolagyny 5 bölege bölmeli. Ony näçe gezek kesmek gerek? (Jogaby: 4 gezek.)
18. Uzynlygy 20 m we öwrümleri bolmadyk germewde sütünler biri-birlerinden iki metr aralykda durýarlar. Sütünleriň hemmesi näçe? (Jogaby: 11 sütün.)
19. 20 sany sütün biri-birlerinden üç metr aralykda göni çyzyk boýunça dikligine oturdylan. Germewiň uzynlygy näçe bolupdyr? (Jogaby: 57 m.)
20. Nämäniň ne başy, ne ahyry bar? (Jogaby: halka.)
21. Haýsydyr bir şäherde täze gyzykly oýny çalt ýaýratmagy isläpdirler. Bu oýny oýlap tapan adam çagalar bilen şeýle wadalaşypdyr: ol bu oýny üç çaga öwredýär, ertesi olaryň her biri ýene üç çaga (9 çaga) öwredýär, 9 çaganyň her biri täze üç çaga (27) öwredýär, şeýlelikde, ony ilkinji bileniň her biri her gün üç çaga öwredýär. 10 günde näçe adam oýun öwrener? Oýny alyp baryja kömek üçin meseläniň çözülişini berýäris:

$$3+9+27+81+243+729+2187+6561+19683+59049=88572.$$

TAPMAÇA MESELELER

1. Üç sany başlik bilen ikini ýazmaly. (Jogaby: $\frac{5+5}{5} = 2$).
2. Üç sany başlik bilen başi ýazmaly. (Jogaby: $\frac{5 \cdot 5}{5} = 5$).

3. Baş sany başlik bilen otuz biri ýazmaly. (Jogaby: $5 \cdot 5 + 5 \frac{5}{5} = 31$).

4. Baş sany üçlük bilen ýüz ýazmaly. (Jogaby: $33 \cdot 3 + \frac{3}{3}$).

5. Baş sany başlik bilen ýüz ýazmaly. (Jogaby: $5 \cdot 5 \cdot 5 - 5 \cdot 5$).

6. Dört sany birmeňzeş sifr bilen ýüz ýazmaly. (Jogaby: $99 + \frac{9}{9}$).

7. Alty sany birmeňzeş sifr bilen ýüz ýazmaly.

(Jogaby: $\frac{222 - 22}{2}, \frac{333 - 33}{3}, \dots, \frac{999 - 99}{9}$)

8. Dokuz sany dürli sifr arkaly ýüz ýazmaly.

Şu meseläniň dürli çözülişleriniň biri şeýle:

$$1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 \cdot 9 = 100.$$